

EGZAMIN KWALIFIKACYJNY NA TYTUŁ CZELADNIKA – EGZAMIN CZELADNICZY ORAZ NA TYTUŁ MISTRZA - EGZAMIN MISTRZOWSKI.

Egzamin kwalifikacyjny na tytuł czeladnika i egzamin kwalifikacyjny na tytuł mistrza jest formą oceny poziomu wiedzy i umiejętności z zakresu danego zawodu rzemieślniczego. Przy czym dla młodocianych pracowników zatrudnionych w celu nauki zawodu egzamin czeladniczy jest równoznaczny z egzaminem zawodowym.

Do egzaminu czeladniczego może przystąpić osoba, która spełnia jeden z poniższych warunków:

- Odyła naukę zawodu u rzemieślnika, dokształcając się w szkole lub w systemie pozaszkolnym,
- Posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz odbyła naukę zawodu w systemie pozaszkolnym,
- Posiada świadectwo ukończenia gimnazjum albo ośmioletniej szkoły podstawowej oraz posiada dwuletni lub trzyletni staż pracy w zawodzie, odpowiednio do okresu kształcenia w danym zawodzie,
- Posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo szkoły średniej na podbudowie ośmioletniej szkoły podstawowej, prowadzącej kształcenie zawodowe oraz co najmniej półroczny staż pracy w zawodzie, z którego zdaje egzamin,
- Posiada tytuł zawodowy w zawodzie pokrewnym oraz co najmniej półroczny staż pracy w zawodzie, z którego zdaje egzamin.

Egzamin czeladniczy jest egzaminem z nauki zawodu lub egzaminem zawodowym dla młodocianych pracowników zatrudnionych w celu nauki zawodu.

Do egzaminu mistrzowskiego może przystąpić osoba, która spełnia jeden z n.w. warunków:

- Posiada tytuł czeladnika lub równorzędny w zawodzie, z którego zdaje egzamin i co najmniej trzyletni staż pracy w zawodzie, albo co najmniej sześćoletni staż pracy w zawodzie oraz świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły średniej na podbudowie ośmioletniej szkoły podstawowej,
- Przez okres co najmniej 6 lat samodzielnie wykonywała zawód w ramach prowadzonej działalności gospodarczej i posiada świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo szkoły średniej na podbudowie ośmioletniej szkoły podstawowej,
- Posiada tytuł czeladnika lub równorzędny w zawodzie pokrewnym i co najmniej 3 letni staż pracy w zawodzie oraz świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej albo szkoły średniej ponadpodstawowej,
- Posiada tytuł mistrza w zawodzie pokrewnym i co najmniej roczny staż w zawodzie, z którego zdaje egzamin,
- Posiada średnie lub wyższe wykształcenie techniczne i odpowiednio dwuletni lub roczny staż pracy w zawodzie.

ZAKRES, FORMA I STRUKTURA EGZAMINU CZELADNICZEGO I MISTRZOWSKIEGO.

Zadania egzaminacyjne opracowywane są na podstawie tych samych standardów, które są podstawą przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.

Standardy wymagań opracowała CKE, a zatwierdził MENiS mocą Rozporządzenia z dnia 3 lutego 2002r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe (Dz.U. 49/2002,poz.411).

Dla zawodów, którym jeszcze nie zatwierdzono standardów podstawa wymagań egzaminacyjnych są:

- dla egzaminu czeladniczego – dotychczasowe wymagania przyjęte dla tych egzaminów-program nauczania w Zasadniczej Szkole Zawodowej oraz tzw. Poradniki egzaminacyjne dla kandydatów na czeladnika,
- dla egzaminu mistrzowskiego – dotychczasowe wymagania przyjęte dla tych egzaminów, określone w poradnikach egzaminacyjnych dla kandydatów na mistrza.

Zarówno egzamin czeladniczy, jak i mistrzowski przeprowadzany jest w dwóch etapach – praktycznym i teoretycznym.

Kolejność zdawania etapów w danym zawodzie ustala przewodniczący komisji w porozumieniu z izbą rzemieślniczą.

<i>Etap teoretyczny</i>	<i>Etap praktyczny</i>
<p><i>Polega na udzieleniu przez kandydata odpowiedzi na pytania z zakresu tematów:</i></p> <p>Część pisemna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rachunkowość zawodowa, ➤ Dokumentacja działalności gospodarczej, ➤ Rysunek zawodowy, ➤ Zasady bhp oraz ochrony przeciwpożarowej, ➤ Podstawowe zasady ochrony środowiska, ➤ Podstawowe przepisy prawa pracy, ➤ Podstawowa problematyka prawa gospodarczego i zarządzania przedsiębiorstwem <p>Część ustna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Technologia, ➤ Maszynoznawstwo ➤ Materiałoznawstwo 	<p>Polega na samodzielnym wykonaniu przez kandydata zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne.</p>
<p>Czas trwania części pisemnej etapu teoretycznego nie może być dłuższy niż 210 minut. Części ustnej nie więcej niż 30 min.</p>	<p>Czas trwania etapu praktycznego egzaminu nie może być dłuższy niż 24 godziny łącznie w ciągu trzech dni.</p>

<i>Etap teoretyczny</i>	<i>Etap praktyczny</i>
<p>Polega na udzieleniu przez kandydata odpowiedzi na pytania z zakresu tematów</p> <p>Część pisemna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rachunkowość zawodowa wraz z kalkulacją, ➤ Dokumentacja działalności gospodarczej, ➤ Rysunek zawodowy, ➤ Zasady bhp i ochrony przeciwpożarowej, ➤ Podstawowe zasady ochrony środowiska, ➤ Podstawowe przepisy prawa pracy, ➤ Podstawowa problematyka prawa gospodarczego i zarządzania przedsiębiorstwem, ➤ Podstawy psychologii i pedagogiki, ➤ Metodyka nauczania <p>Część ustna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Technologia, ➤ Maszynoznawstwo ➤ Materiałoznawstwo 	<p>Polega na samodzielnym wykonaniu przez kandydata zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne.</p>
<p>Czas trwania egzaminu pisemnego nie może być dłuższy niż 210 minut. Czas trwania egzaminu ustnego wynosi nie dłużej niż 30 minut.</p>	<p>Czas trwania nie może być dłuższy niż 24 godziny łącznie w ciągu trzech dni.</p>

Aby zdać egzamin, należy z obu etapów egzaminu uzyskać oceny co najmniej dopuszczające.

Osoba, która otrzymała ocenę niedostateczną z jednego etapu egzaminu, ma prawo przystąpić do drugiego etapu egzaminu.

Kandydat na czeladnik lub mistrza, który otrzymał ocenę niedostateczną:

- Z co najmniej jednego zadania egzaminacyjnego etapu praktycznego, ma przystąpić do egzaminu poprawkowego obejmującego to zadanie,
- Z co najmniej jednego tematu części pisemnej lub ustnej etapu teoretycznego ma prawo przystąpić do egzaminu poprawkowego obejmującego ten temat.

Egzamin ten przeprowadza zespół egzaminacyjny w okresie nie dłuższym niż sześć miesięcy po zakończeniu zdawania egzaminu.

Egzaminy kwalifikacyjne na tytuły czeladnika i mistrza przeprowadzają komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych, powoływane przez właściwy organ statutowy izby rzemieślniczej.

O powołaniu komisji izba rzemieślnicza informuje ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

W skład komisji wchodzi:

- Przewodniczący komisji,
- Do sześciu zastępców przewodniczącego
- Członkowie komisji.

Komisja przeprowadza egzamin w zespołach egzaminacyjnych.

Członkowie zespołów egzaminacyjnych przygotowują zadania egzaminacyjne- zarówno dla etapu teoretycznego jak i praktycznego- po uzgodnieniu z przewodniczącym zespołu i zatwierdzeniu przez przewodniczącego komisji.

Osobie, która zdała egzamin czeladniczy, izba rzemieślnicza wydaje świadectwo czeladnicze.

Osobie, która zdała egzamin mistrzowski, izba rzemieślnicza wydaje dyplom mistrzowski.

Uwaga! Egzamin czeladniczy i mistrzowski są odpłatne.

- *Za egzamin czeladniczy opłata ta nie może przekraczać 20% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa GUS,*
- *Za egzamin mistrzowski 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa GUS.*

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (Dz.U. nr 60/1996, poz. 278) koszty przeprowadzenia egzaminu składanego w pierwszym terminie przez ucznia- młodocianego pracownika, finansuje pracodawca.